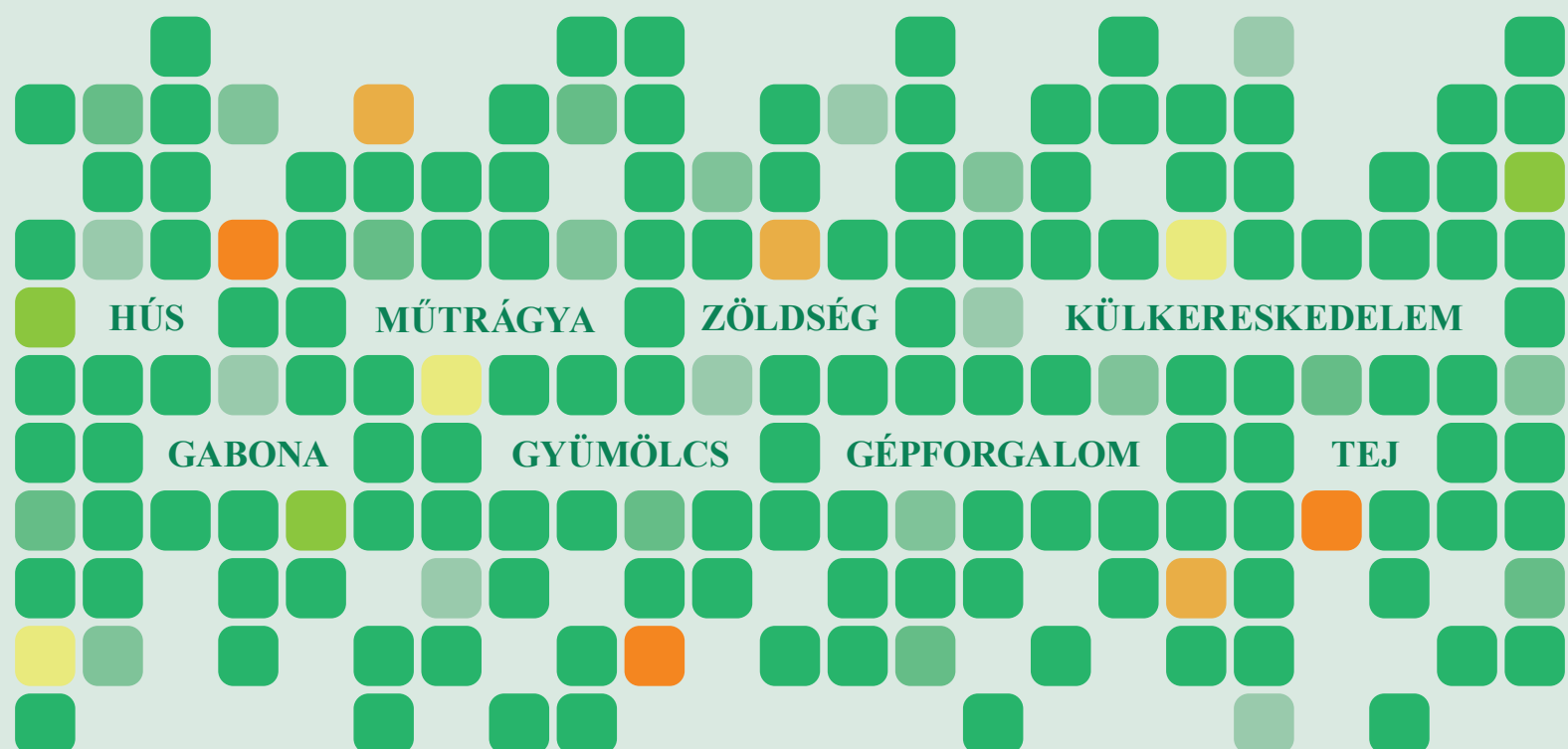

2016. DECEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2016. december

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Mezőgazdasági kibocsátás.....	13
Betakarítási helyzetkép.....	15

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Tallage szakértői szerint az Európai Unióban a tavalyival azonos területen, 24,2 millió hektáron került őszebúza-vetőmag a földre 2016-ban. Franciaországban és Németországban az ideinél 1-1 százalékkal nagyobb területről (5,25 millió hektár, 3,22 millió hektár) takaríthatják be a termelők a búzát 2017 nyarán, miközben Lengyelországban (2,37 millió hektár) és Romániában (2,1 millió hektár) a 2016. évvel megegyező területet jeleznek a szakértők. Magyarországon közel 1 millió hektárt foglalhat el a növény. A búza legközelebbi lejártra szóló jegyzése a chicagói (CME/CBOT) árutőzsdén 150 dollár (USD)/tonnáig, a párizsin (Euronext/MATIF) 167 euró/tonnáig emelkedett december közepén. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza 2017. márciusi jegyzése 41 ezer forint/tonna, a 2017. májusi 42 ezer forint/tonna szinten került bevezetésre 2016. december 14-én. A takarmánybúzákat utoljára november 30-án jegyezték, tonnánként 39 500 forintért. Azóta vételi és eladási ajánlat sem érkezett a terményre, így a kereskedés szünetelt. Az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 41 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát az étkezési, 38 ezer forint/tonnáért a takarmánybúza novemberben.

Az Európai Unióban 8,76 millió hektárról (-6 százalék) 6,8 tonna/hektár termésátlaggal (+11 százalék) 59,6 millió tonna (+5 százalék) kukoricatermést jeleztek a francia szakértők. Franciaországban az 1,5 millió hektár termőterületről a nyári aszály miatt a 2015. évinél 11 százalékkal kevesebb, mindössze 12,2 millió tonna termett. Romániában az uniós átlagtól jócskán elmaradó, 3,5 tonna/hektár (+9 százalék) átlagterméssel 9 millió tonna (+3 százalék) kukoricát takarítottak be a gazdák. Olaszországban a termőterület 9 százalékos zsugorodását (680 ezer hektárra) az átlagtermés 9 százalékos javulása (9,8 tonna/hektárra) nem képes ellensúlyozni, így a 2015. évinél 1 százalékkal kevesebb, 6,7 millió tonna a kukoricatermés. Magyarországon a

Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint az 1 millió hektár körüli területről 8,7 tonna/hektár hozam mellett 9 millió tonnánál is több kukoricát takarítottak be a gazdák. A 2015. évet 36 százalékkal meghaladó termés minden idők második legjobb eredménye. A chicagói árutőzsdén 135-140 dollár/tonna között, a párizsi árutőzsdén 165 euró/tonna környékén hullámozott a kukorica legközelebbi lejártra szóló jegyzése december első felében. A BÉT-en 43 ezer forint/tonnáig erősödött a takarmánykukorica tőzsdéi elszámolóára december közepéig. A magyarországi fizikai piacon 38-39 ezer forint/tonna áron forgott a termény novemberben.

Az Európai Unióban 6,6 millió hektáron vetették el a gazdák a repcemagot 2016 őszen, szemben az idei 6,5 millió hektár betakarított területtel. Magyarországon az FM tájékoztatása szerint a tavalyihoz képest 50 ezer hektárral nagyobb területen, összesen 281 ezer hektáron fejeződött be a repce vetése. A párizsi árutőzsdén a termény legközelebbi lejártra szóló jegyzése 420 euró/tonnáig erősödött december első felében. Magyarországon a repcemag novemberi termelői ára 113-114 ezer forint/tonna körül alakult.

Az északi féltekén befejeződött a napraforgó betakarítása. Az Európai Unióban 8,3 millió tonna mag (+9 százalék) került a tárolókba az idén. Magyarországon az idei a rekordok éve volt a napraforgó-termesztés szempontjából, hiszen a valaha volt legnagyobb területről (629 ezer hektár), soha nem tapasztalt hozam (3 tonna/hektár) mellett 1,87 millió tonna termést takarítottak be a gazdák. Mindemellett a hazai átlagtermés világszinten is rekordnak számít. Magyarországon 112-113 ezer forint/tonnáig erősödött a napraforgómag legközelebbi lejártra szóló jegyzése a BÉT-en december elején. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 99-100 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag novemberben. A részletekért kattintson **IDE**.

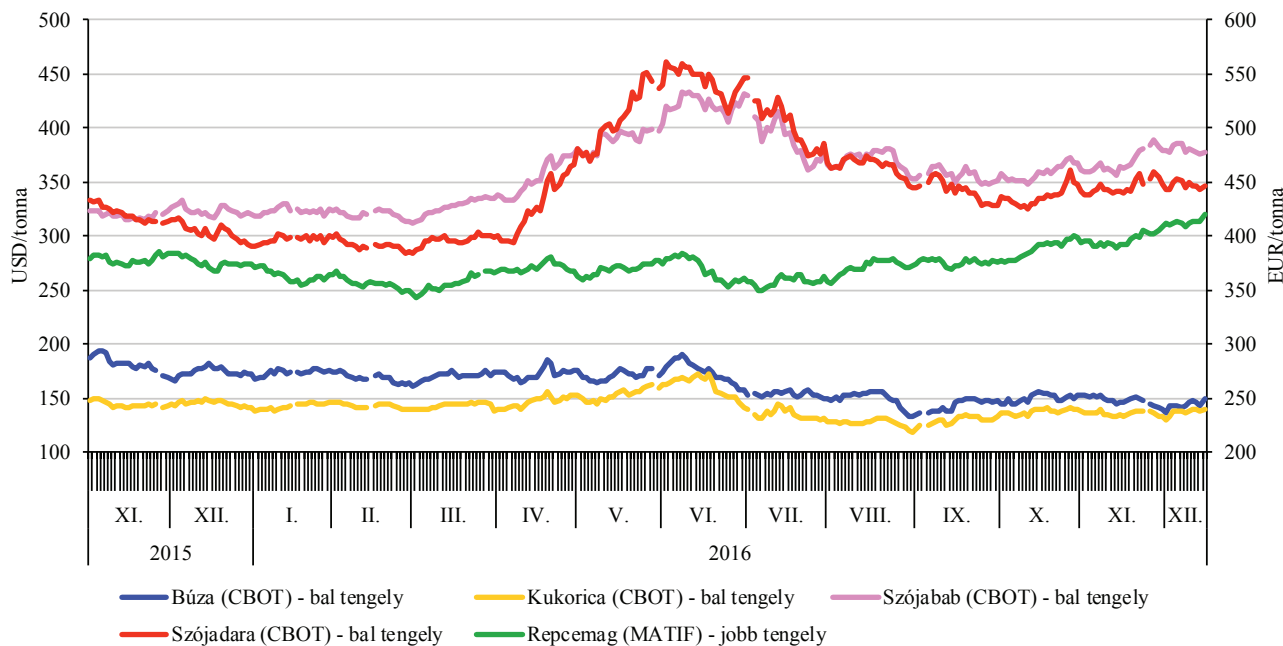
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2015. november	2016. október	2016. november	HUF/tonna	
				2016. november/2015. november (százalék)	2016. november/2016. október (százalék)
Étkezési búza	49 078	40 215	40 926	83,4	101,8
Takarmánybúza	46 437	37 431	38 170	82,2	102,0
Takarmánykukorica	45 134	38 496	38 445	85,2	99,9
Napraforgómag	114 171	99 781	99 531	87,2	99,8
Repcemag	116 150	109 997	113 757	97,9	103,4

Forrás: AKI PÁIR

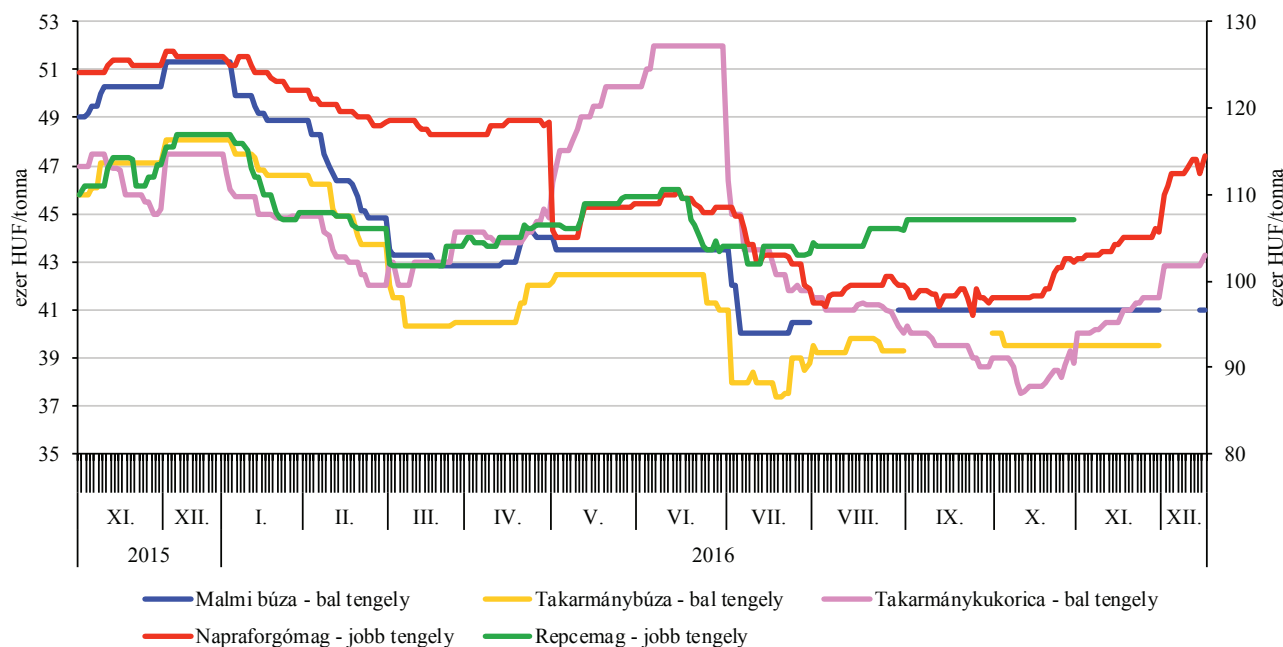
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,52 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 novemberében, ami 15 százalékos emelkedést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés januári, februári és márciusi határidőre szóló jegyzései emelkedtek 2016 50. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,62 euró/kilogramm hasított súly volt 2016 50. hetében, a *West Fleisch* 1,6, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,43 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertés piac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 27 százalékkal növelték áraikat 2016 50. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban 5 százalékkal alacsonyabb áron vásárolják fel a sertéseket az 51. héten, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 26 százalékkal több sertéshúst (3,45 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016 első tíz hónapjában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (27 ezer tonna) 5 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 7 százalékkal csökkent, míg élősértés-behozatala 8 százalékkal nőtt 2016 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon 3 százalékkal kevesebb sertéshúst értékesítettünk, ugyanakkor a sertéshúsimport 16 százalékkal bővült a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 468 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 novemberében, 15 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió baromfi-húsexportja 9,9 százalékkal 1,2 millió tonnára emelkedett 2016 első kilenc hónapjában az előző esztendő azonos időszakához viszonyítva. Az unió baromfi-húsimportja 4,9 százalékkal 683 ezer tonnára nőtt ugyanezekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 4 százalékkal, baromfi-húsexportja pedig 8,9 százalékkal bővült 2016 első kilenc hónapjában 2015 hasonló időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 246 forint/kilogramm volt 2016 novemberében, 5,2 százalékkal csökkent az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva.

A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az **étkezési tojás** (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 21,29 forint/darab volt 2016 novemberében, 6 százalékkal emelkedett a 2015. novemberi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,69 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 novemberében, 3 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” 6 százalékkal, az üsző „R3” ára pedig 5 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 7 százalékkal, élőmarha-importja 3 százalékkal emelkedett 2016 első kilenc hónapjában a 2015. január-szeptemberihez képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 768 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 novemberében, 1 százalékkal mérséklődött az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 16 százalékkal, a vágóüszőé 12 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. november	2016. október	2016. november	2016. november/	2016. november/
					2015. november	2016. október
					(százalék)	(százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	406	483	468	115,2	96,8
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	609	529	527	86,5	99,6
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	260	252	246	94,9	97,6
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	394	380	383	97,3	100,7
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	892	755	818	91,7	108,3

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 83,77 forint/kilogramm volt 2016 novemberében. A zsírtartalom 0,05 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,02 százalékpontos javulása és az alapár 6 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 8 százalékkal emelkedett novemberben az októberhez képest, és idén először haladta meg (+6 százalék) az előző év azonos hónapját. A nyerstej felvásárlása a 2015. novemberinél 3 százalékkal több, míg a 2016. októberinél 2 százalékkal kevesebb volt.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 47–50. hét közötti időszakban 6 százalékkal 41,25 euró/100 kilogrammra csökkent. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 108,82 forint/kilogramm volt 2016 novemberében, az októberit 2 százalékkal, az előző év azonos hónapját 26 százalékkal haladta meg, a belpiaci árnál pedig 30 százalékkal volt magasabb. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 46 százalékkal csökkent novemberben az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 17 százalékkal, a feldolgozók 83 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele több mint ötszöröse volt a feldolgozóknak a vizsgált hónapban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek behozatalának értéke 5 százalékkal, a kivitel árbevétele 3 százalékkal nőtt 2016 első kilenc hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 50 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, és 15 százalékkal romlott a megfigyelt időszakban.

A nyerstej kivitele harminckétszerese volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 83 százalékát a teljes, 11 százalékát a fölözött, 6 százalékát a félzsíros tej tette ki. A fölözött nyerstej külpiaci értékesítése 37 százalékkal,

a teljesé 20 százalékkal, a félzsírosé 24 százalékkal csökkent. A teljes nyerstej 31 százaléka Romániába, 26 százaléka Horvátországba, 15 százaléka Olaszországba, 8 százaléka Szlovákiába, 6 százaléka Bulgáriába, 5 százaléka Szlovéniába került. A fölözött nyerstej 26 százalékát Olaszországba, 23 százalékát Horvátországba, 17 százalékát Szlovákiába, 10 százalékát Hollandiába szállítottuk.

A sajt és túró termékcsoport behozatala kétszerese volt a kivitelnek 2016 első kilenc hónapjában. A sajt és túró exportja 26 százalékkal, importja 19 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import több mint fele Németországból, 18 százaléka Lengyelországból, 10 százaléka Hollandiából, 5 százaléka Ausztriából, 4 százaléka Szlovákiából származott. Az export 18-18 százaléka Olaszországba és Libanonba, 13 százaléka Romániába, 12 százaléka Jordániába, 9 százaléka Irakba, 5 százaléka Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala csaknem kétszerese volt a kivitelnek. Az import 29 százalékkal csökkent, míg az export 7 százalékkal nőtt 2016 első kilenc hónapjában az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 88 százalékát a félzsíros, 12 százalékát a teljes tej, elhanyagolható hányadát a fölözött tej tette ki. A fölözött dobozos tej importja 92 százalékkal, a félzsírosé 30 százalékkal csökkent, míg a teljesé 7 százalékkal emelkedett egy év alatt. A félzsíros tej csaknem kétharmada Szlovákiából, 28 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának kétharmadát a félzsíros, 31 százalékát a teljes, 3 százalékát a fölözött tej adta. A fölözött dobozos tej kivitele 81 százalékkal csökkent, a teljesé stagnált, míg a félzsírosé 40 százalékkal emelkedett a vizsgált időszokban. A félzsíros tej 91 százalékát, a teljes tej 94 százalékát Romániába szállítottuk.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	HUF/kg				
	2015. november	2016. október	2016. november	2016. november/2015. november (százalék)	2016. november/2016. október (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	78,66	77,64	83,77	106,49	107,89
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	86,68	107,04	108,82	125,55	101,67
Azonnali (spot) piaci ár Verona	111,05	126,35	134,92	121,49	106,78
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	109,29	127,33	134,33	122,91	105,50

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagyban Piac** a belpiaci sárgarépát és a petrezselyemgyökeret csak kilogrammos kiszereelésben értékesítették az 50. héten. Az előbbi 90 forint/kilogramm áron, ami 23 százalékkal, az utóbbit 400 forint/kilogramm áron, ami 11 százalékkal maradt el az elmúlt év azonos hetének áráról.

A hazai fokhagyma 50. heti 1250 forint/kilogramm termelői ára 35 százalékkal meghaladta a 2015 ugyan ezen hetében jellemző árat. A kínai fokhagyma kilogrammonként 1100 forintos leggyakoribb áron szerepelt a választékban.

A belföldi kígyóuborka 50. heti 800 forint/kilogramm leggyakoribb termelői ára 67 százalékkal felülmúlta az előző év ugyanezen hetében jellemző árat. A spanyolországi terméket 788 forint/kilogramm áron értékesítették ugyanekkor, ez 110 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábrinál.

A hazai burgonya leggyakoribb termelői ára 95–163 forint/kilogramm között alakult az 50. héten, ami átlagosan közel 7 százalékkal elmaradt a 2015 50. hetében jellemző ártól. Emellett egész évben jelen van a kínálatban a Franciaországból beszállított burgonya is a Budapesti Nagyban Piac, amelyet az egy évvel korábrinál magasabb, 140 forint/kilogramm áron értékesítettek az 50. héten.

A vizsgált héten Costa Rica-i (294 forint/kilogramm), kolumbiai (307 forint/kilogramm) és ecuadori (304 forint/kilogramm) banán szerepelt a kínálatban, a tavalyi év 50. hetéhez képest átlagosan 1 százalékkal alacsonyabb áron.

A *KSH* adatai szerint Magyarországon 2,57 ezer hektárról 116,1 ezer tonna **paprikát** takarítottak be 2015-ben. Kedvezett a hajtattott paprikának a nem túl meleg nyári időjárás, ezért mind minőség, mind mennyiség tekintetében kimondottan jó évet zártak a termelők, míg a szabadföldi paprikatermesztők közepes szezonon

vannak túl. Szakértők szerint a szabadföldi termesztésű paprika esetében jelentősebb fagy- és viharkárok nem jelentkeztek, de a sok csapadék komoly növényvédelmi problémákat, jelentős hozamkiesést és minőségcsökkenést okozott.

A *KSH* adatai szerint a zöldpaprika külkereskedelmének 17,3 millió eurós aktívuma 2016 első kilenc hónapjában 20 százalékkal javult az előző év azonos időszakához viszonyítva. Magyarország zöldpaprika-külkereskedelmi egyenlege pozitív. A paprika kivitele 3 százalékkal 23,2 ezer tonnára csökkent 2016 első kilenc hónapjában. A legnagyobb exportpiacunk, Németország felé 2 százalékkal 15,2 ezer tonnára nőtt a kivitel. A németországi nagyban piacokon szinte egész évben jelen volt a magyarországi paprika.

A friss zöldpaprika importja 25 százalékkal 4,45 ezer tonnára csökkent 2016 első kilenc hónapjában az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. Németországból 1,08 ezer tonna (–49 százalék), Spanyolországból 1,03 ezer tonna (–49 százalék) zöldpaprika érkezett, ugyanakkor Szerbiából 24 százalékkal 1,25 ezer tonnára nőtt a behozatal.

A Budapesti Nagyban Piac a belföldi termék kínálati időszakán kívül jelen volt jordániai, marokkói és spanyolországi tölteni való édes paprika; spanyolországi hegyes paprika; valamint spanyolországi és hollandiai kaliforniai paprika. Az import mellett általában csak darabos kiszerelésű hazai paprika kapható. A belföldi tölteni való édes paprika termelői ára 9 százalékkal (448 forint/kilogramm) volt magasabb 2016 első 50 hetében, mint az előző év hasonló időszakában. A kaliforniai paprika ára 11 százalékkal 719 forint/kilogrammmra emelkedett, ugyanakkor a lecsőpaprika ára 19 százalékkal 233 forint/kilogrammmra csökkent a megfigyelt időszakban.

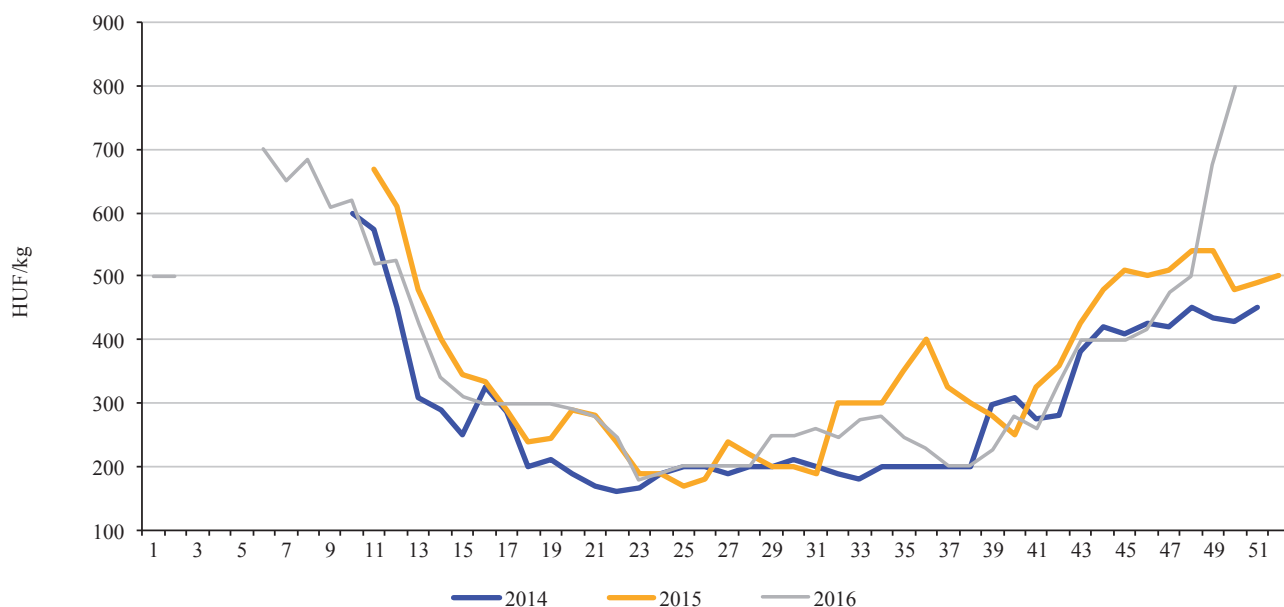
Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

HUF/kg

Megnevezés	2015. 1–50. hét	2016. 1–50. hét	2016. 1–50. hét/ 2015. 1–50. hét (százalék)
Burgonya	95	118	124,2
Vöröshagyma	99	104	105,0
Fejes káposzta	102	94	92,1
Sárgarépa	131	118	90,0
Petrezselyemgyökér	501	433	86,4
Alma	172	188	109,3

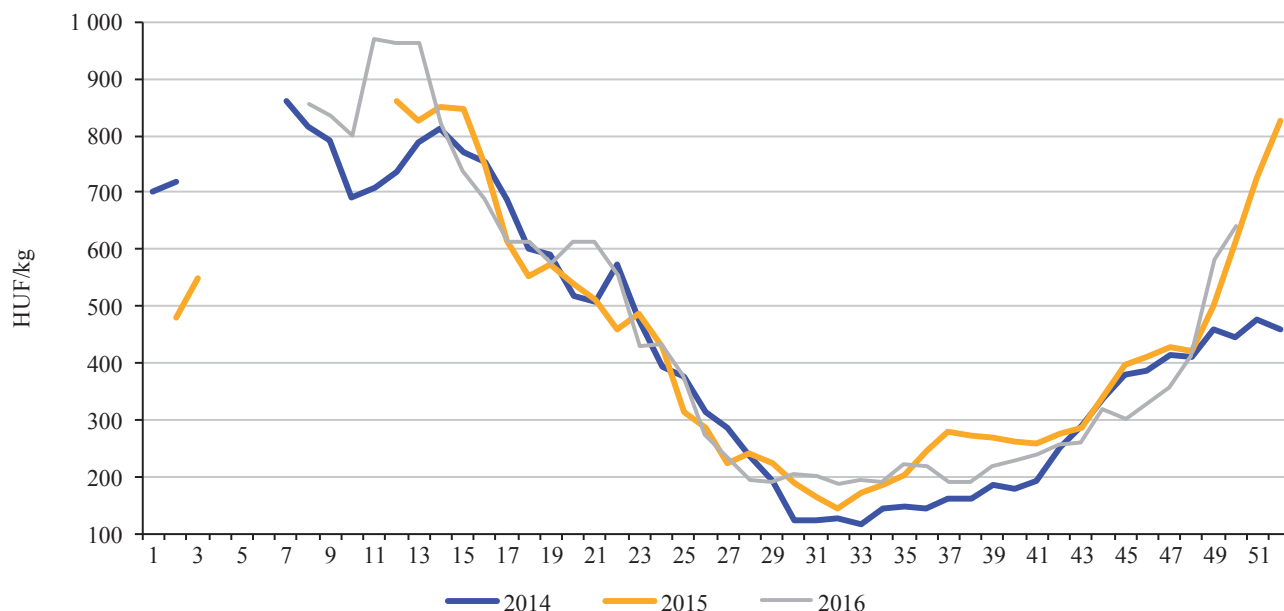
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi kígyóborka leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi tölteni való paprika leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 5887 millió eurót, behozatalának értéke 3764 millió eurót tett ki 2016 első három negyedében, így az agrár-külkereskedelem aktívuma 2122 millió euró, 128 millió euróval kisebb, mint 2015 első három negyedében volt. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 1,0 százalékkal, importértéke 5,3 százalékkal nőtt 2016 első kilenc hónapjában, az egyenleg 5,7 százalékkal elmaradt a 2015 első három negyedévének értékétől.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek 24 árucsoportja közül 15 exportértéke emelkedett 2016 első három negyedében a bázisidőszakhoz viszonyítva. A legjobban az ital, szesz, ecet árucsoport árbevétele nőtt (+78 millió euró), mivel az árucsoport legnagyobb értékű termékköre, az etilalkohol értéke 34 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbiét. Az olajosmagvak körében a két fő termék, a napraforgó és a repce árbevétele 20, illetve 23 százalékkal nőtt. A húsfélék áru-

csoport értéke 27 millió euróval emelkedett, elsősorban a baromfihús exportbővülése révén. A legnagyobb exportérték-csökkenés a gabonaféléknél következett be (-185 millió euró), elsősorban a kukorica exportértékének 221 millió eurós esése miatt, melyet a búzakivitel bővülése nem ellensúlyozott. A cukor, cukorkaárucsoport esetében az exportérték 17 millió euróval, a gyümölcsfélék esetében pedig 15 millió euróval mérséklődött.

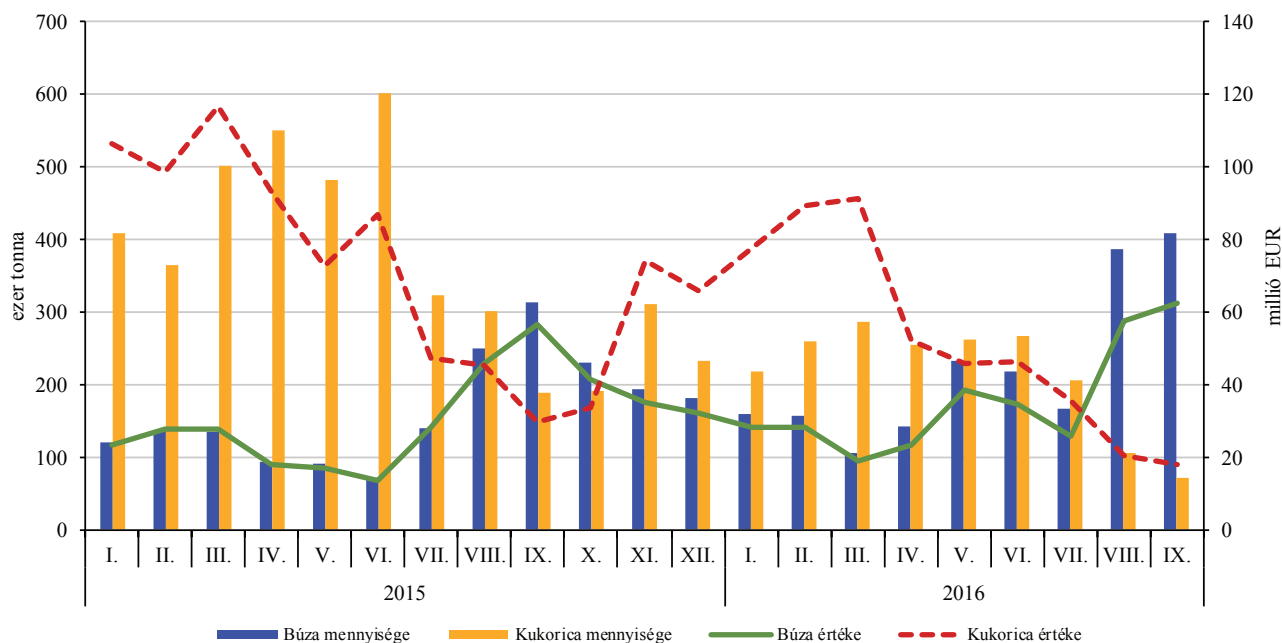
Importoldalon a húsfélék árucsoport importértéke nőtt legjobban (32 millió euróval), elsősorban a sertés-húsimport bővülése miatt. Az élő állatok importértékének 24 millió eurós emelkedését főleg a baromfi- és a sertésbehozatal bővülése eredményezte. Legnagyobb importérték-csökkenés a gabonafélék esetében történt (-45 millió euró), mert a kukorica behozatala is visszaesett, nemcsak a kivitele. Az állati takarmány árucsoport importértékének 36 millió eurós csökkenését elsősorban a szójababpogácsa importjának esése okozta.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január–szeptember (millió EUR)	2016. január–szeptember (millió EUR)	változás (százalék)	2015. január–szeptember (millió EUR)	2016. január–szeptember (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 250	1 295	103,6	739	789	106,9
ebből: élő sertés	35	34	97,7	66	75	114,0
sertéshús	233	234	100,3	164	192	117,2
baromfihús	356	393	110,4	41	42	103,3
tej	101	82	80,9	44	34	78,0
II. áruosztály: Növényi termékek	1 906	1 774	93,1	901	912	101,2
ebből: búza	259	318	122,9	36	34	94,8
kukorica	697	476	68,3	101	62	60,9
repce	130	160	123,2	35	40	112,3
napraforgó	140	166	119,0	73	73	99,1
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	338	339	100,4	152	165	108,4
ebből: napraforgó olaj	260	268	103,2	18	17	93,8
margarin	6	5	89,1	42	42	101,4
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 332	2 478	106,3	1 784	1 899	106,4
ebből: nád- és répacukor	34	28	83,6	75	92	122,4
csokoládé	98	115	117,4	140	153	109,5
állati takarmánykészítmény	450	435	96,8	138	137	99,6
Összesen	5 826	5 887	101,0	3 575	3 764	105,3

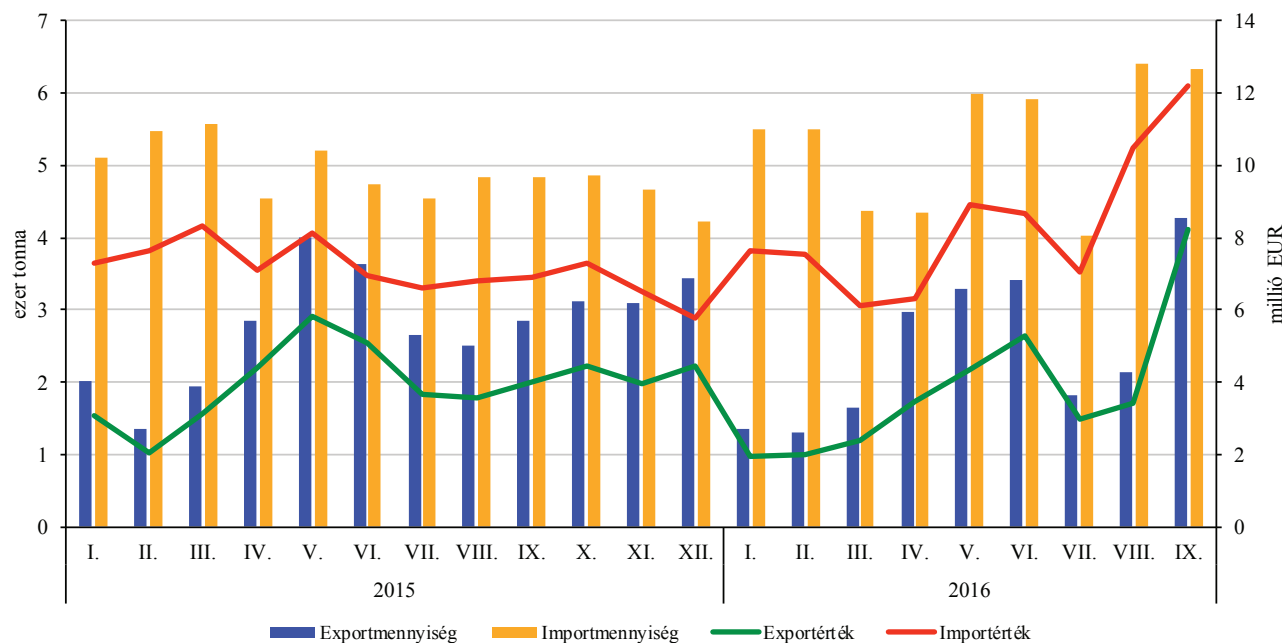
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

November végi állapot szerint 1,6 millió hektáron vetettek őszi kalászosokat és káposztarepcét. Legnagyobb arányban búzát vetettek, majd ezt követi a repce és az árpa. A búza vetésterülete 1 millió hektár alá csökkent.

A talajerő utánpótlás a felhasznált műtrágyák alapján a tárgy hónapban intenzív volt, mérszammónsalétromból fogyott a legtöbb. Évek óta tendencia, hogy egyre inkább meszezni kell a talajokat, ezáltal az ammónium-nitrát folyamatosan háttérbe szorul a MAS-sal szemben. A MAS értékesítési ára az egy évvel korábbihoz képest közel 30 százalékkal esett vissza, az ammónium-nitráté pedig mintegy 20 százalékkal. Az egyszerű műtrágyák árai novemberben az előző hónaphoz képest 1-2 százalékkal csökkentek, míg az összetett műtrágyáké 2-4 százalékkal emelkedtek.

A növényvédő szerek forgalma a téli hónapokban a minimálisra csökken (természetesen az időjárás függvényében). Egyedül a Force talajfertőtlenítő szer iránt ugrott meg a kereslet a tárgy hónapban. A forgalom élénkülés hatására a Force értékesítési ára októberhez képest novemberben 3 százalékkal csökkent, ezzel tartva tavalyi árszintet.

A novemberi gépértékesítési adatok alapján, az előző hónaphoz képest jóval kisebb forgalmat bonyolítottak le a gépforgalmazók, azonban egyes kategóriákban komoly értéket képviselő gépekre ruháztak be a gazdák. Tavaly ilyenkor élénkebb volt a kereslet a kifutó géptárogatások miatt. Az értékesítési átlagárak tekintetében a talajlazítók és a műtrágyaszóró gépek forgalmi értéke volt kiugróan magas.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. október	2016. november	2016. november/ 2016. október (százalék)	2016. november/ 2015. november (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	67 413	66 343	98,4	79,4
Mérszammón-salétrom (MAS)	51 237	50 952	99,4	71,7
Szuperfoszfát (P18-20,5)	63 799	62 360	97,7	97,7
Kálium-klorid (K60)	89 928	87 829	97,7	84,3
MAP (NP 11:52)	124 114	127 191	102,5	77,6
NPK (15:15:15)	95 842	99 459	103,8	86,5
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Pictor SC 1 liter	...	...	...	...
Force 1,5 G 20 kg	2001	1 944	97,2	99,0
Reglone Air 5 liter	...	6 681	...	108,1
Pulsar 40 5 liter	11 343	11 966	105,5	105,3
Laudis 5 liter	6 792	6 888	101,4	98,2
Monsoon 5 liter	7 478	5 917	79,1	138,0
Biscaya 3 liter	13 140	...	...	...
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	17 454 261	17 102 882	98,0	84,4
Talajlazító	3 591 331	6 924 510	192,8	143,9
Váltva forgató eke	6 178 269	5 672 597	91,8	92,0
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	3 291 928	5 155 414	156,6	334,8

Forrás: AKI ASIR

A hazai mezőgazdasági géppiacon az idei esztendő január–szeptemberi időszakában továbbra is a visszafogott beruházási kedv volt tapasztalható. A Vidékfejlesztési Program forgalombővítő hatása várhatóan csak 2017-től lesz érezhető a gépeladásokban. A támogatási források rendelkezésre állásától függő, és ezért jelentősen hullámzó új gépértékesítés mellett az alkatrészpiac lassú növekedése figyelhető meg. Magyarországon a gazdálkodók 86 milliárd forint értékben vásároltak mezőgazdasági gépeket a 2016. január–szeptemberi időszakban, így a mezőgazdasági gépforgalmazás értéke 14 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakának gépértékesítésétől. Alkatrészekre 32,4 milliárd forintot fordítottak, amely 5 százalékkal meghaladta a bázisidőszak szintjét.

A mintegy 140 mezőgép-forgalmazó és -gyártó eladási jelentése alapján készült statisztikai felmérés szerint az erőgépek (traktorok, kombájnok, magajáró eszközök és rakodók) és a különféle munkagépek értékesítése összességében csökkent, bizonyos gépkategóriákban akár 20–30 százalékos visszaesés is történt. A munkagépek terén viszont, főleg az állattartással foglalkozóknál, nélkülözhetetlen szalastakarmány-betakarítókból másfélszer annyit adtak el, mint egy évvel korábban. Bálázókból 36 százalékkal értékesítettek többet mint az előző év azonos időszakában.

2016 első kilenc hónapjában megközelítőleg 1500 traktort értékesítettek, amely 22 százalékkal maradt el az előző év időarányos értékesítésétől. Két évvel ezelőtt mintegy kétszer ennyi, 2900 volt a traktoreladások száma, ilyen viszonylatban 50 százalékos a visszaesés. A traktorok esetében a csökkenés azonban nem minden teljesítménykategóriát érintett, a három legnagyobb teljesítménykategóriában (190 LE felett) jelentősen növekedtek az eladások, meghaladva a két évvel ezelőtti darabszámot. Az értékesített traktorok 44 százaléka a 91–140 LE teljesítménykategóriába tartozott.

A gabonakombájnok valamennyi teljesítménykategóriájában csökkentek az eladások 2016 első három negyedévében, amiből összesen 258 darabot értékesítettek, 14 százalékkal kevesebbet, mint 2015 első három negyedévében. Az értékesített kombájnok 74 százaléka (190 darab) 300 LE feletti teljesítménnyel rendelkezik.

Önjáró rakodókból 189 darabot, 24 százalékkal kevesebbet értékesítettek, ennek 79 százalékat adták a telezközpémes rakodók.

A munkagépek közül a szalastakarmány-betakarítók, a bálázók és a vontatott betakarítók értékesítése nőtt, ugyanakkor bizonyos munkagépek értékesítésénél jelentős forgalomcsökkenés mutatkozott. A mezőgazdasági célú szállítójárművek iránti kereslet 21 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2014. I–III. negyedév (darab)	2015. I–III. negyedév (darab)	2016. I–III. negyedév (darab)	2016. I–III. negyedév/2015. I–III. negyedév (százalék)
Kerekes traktorok	2 900	1 900	1 474	77,6
Gabonakombájnok	196	299	258	86,3
Önjáró rakodók	486	254	189	74,4
Szárzúzó, rézsűkaszák	520	444	464	104,5
Ágyekék és váltvaforogató ekék	318	359	340	94,7
Tárcsás talajművelők	496	463	494	106,7
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	386	437	388	88,8
Hagyományos sorvető gépek (mechanikus és pneumatikus gabonavetőgépek)	199	174	237	136,2
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	420	354	184	52,0
Szilárdműtrágya-szórógépek	546	678	627	92,5
Szántóföldi permetezőgépek	447	482	384	79,7
Kukoricacsőtörő adapter	124	156	113	72,4
Napraforgó-betakarító adapter	128	145	155	106,9
Fűkaszák	1 068	590	886	150,2
Hengeres bálázók	509	194	282	145,4

^{a)} Haszálygép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

Forrás: AKI ASIR

A 2016 novemberében elvégzett előzetes számítások alapján 2016-ban a mezőgazdaság teljes kibocsátásának folyó alapáron számított értéke 5 százalékkal haladta meg a 2015. évi eredményt. A mezőgazdasági termelés volumennövekedését csökkenő termelői árak kísérték. A termelés költségei az előző évi szinten alakultak, így a bruttó hozzáadott érték 13 százalékkal, a mezőgazdasági tevékenységből származó nettó vállalkozói jövedelem pedig 22 százalékkal lett magasabb 2016-ban. Az egy teljes munkaidős dolgozóra számított mezőgazdasági tevékenységből származó reáljövedelem – az úgynevezett „A” mutató – 2016-ban 16 százalékkal meghaladta az előző évit.

Előzetes adatok alapján a növényi termékek kibocsátásának volumene 13 százalékkal, az állatok és állati termékek termelésének volumene 3 százalékkal nőtt 2016-ban, míg a mezőgazdasági termelői árak átlagosan 3 százalékkal csökkentek 2015-höz viszonyítva.

Gabonafélékből 20 százalékkal több termelt az előző évinél. Kukoricából kiemelkedően nagy termés, több mint 9 millió tonna várható, közel 40 százalékkal több a 2015. évinél, és csaknem 30 százalékkal több a 2011–2015. évek átlagánál is. A kalászos gabonák közül

különösen jó termést hozott a búza és az árpa. Búzából összesen 5,6 millió tonnát takarítottak be 2016-ban, amely 5 százalékkal több a 2015. évinél és 18 százalékkal meghaladja az elmúlt öt év átlagát. Az árpatermés 1,6 millió tonna volt, a 2015. évit 14 százalékkal, az előző öt év átlagát 40 százalékkal meghaladva. A tritikálé 6 százalékkal, a zabtermés 21, a rozstermés pedig 22 százalékkal maradt el a 2015. évitől. Mindhárom esetben a terület csökkenése áll a háttérben. A napraforgó termésmennyisége a 2015. évinél 20 százalékkal, az öt éves átlagnál 27 százalékkal magasabb.

Az első előrejelzés alapján az élő állatok és állati termékek termelésének volumene 3 százalékkal nőtt, termelői ára összességében 3 százalékkal csökkent 2015-höz viszonyítva. A sertés termelői ára 4 százalékkal emelkedett, a szarvasmarháé 7 százalékkal elmaradt a 2015. évitől. A tej ára 10, a tojás ára 4 százalékkal lett alacsonyabb 2016-ban.

A két alaptevékenység, a növénytermelés és a kertészet, illetve az állattenyésztés kibocsátásának aránya az előzetes számítások alapján 2016-ban 65:35 százalék, azaz 2016-ban tovább nőtt a növénytermesztés aránya.

Mezőgazdasági számla főbb adatainak változása

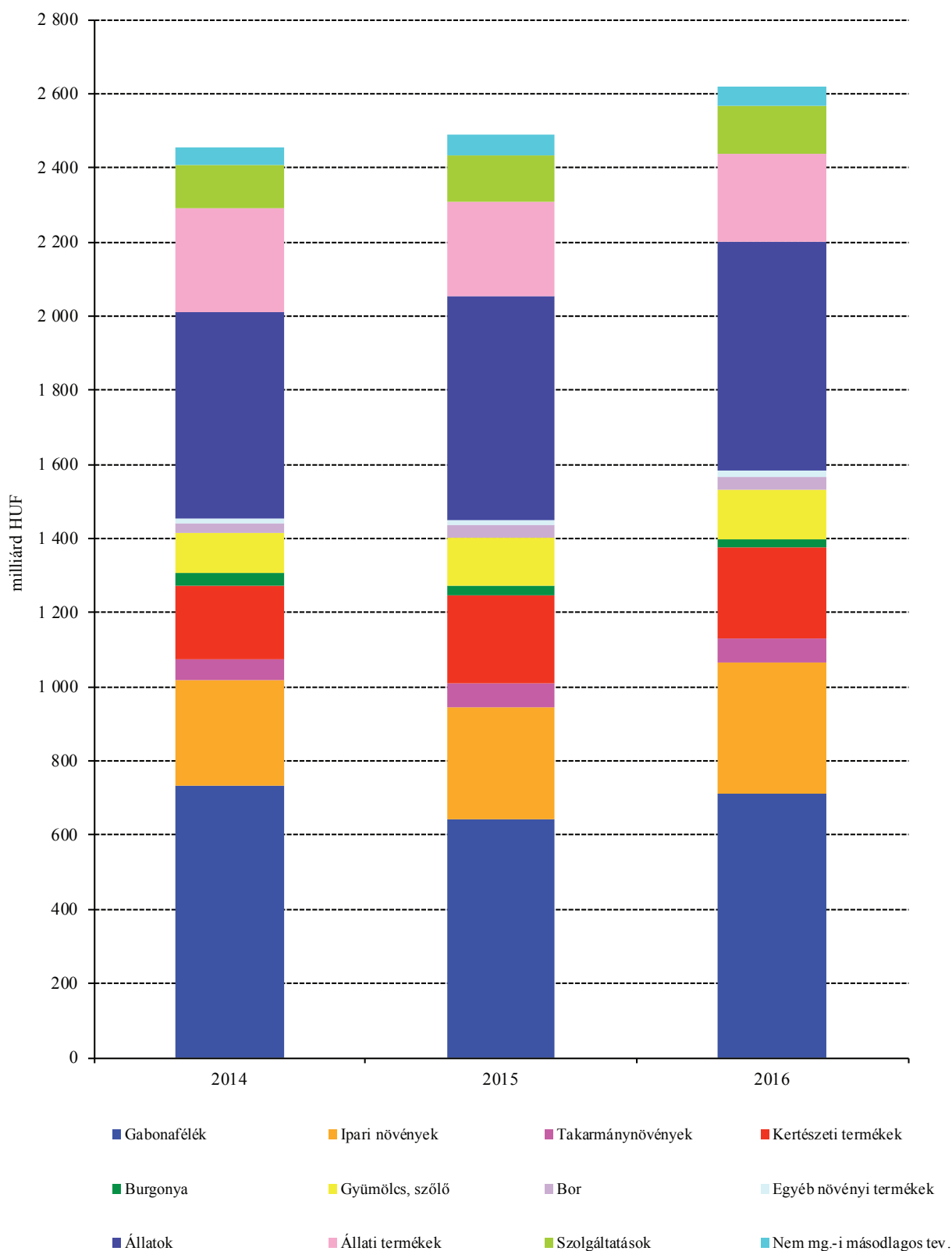
százalék

Megnevezés	Volumenindex		Értékindex	
	2015/2014	2016/2015 ^{a)}	2015/2014	2016/2015 ^{a)}
Gabonafélék (vetőmaggal)	85,4	119,6	87,4	110,8
Ipari növények (hüvelyesekkel)	94,2	122,1	107,1	115,8
Takarmánynövények	91,3	101,0	118,2	102,9
Kertészeti termékek (zöldség, ültetvény, virág)	107,9	100,1	117,7	104,4
Burgonya (vetőgumóval együtt)	79,3	80,0	71,7	92,0
Szőlő, gyümölcs	95,8	97,3	119,8	102,4
Bor	131,6	96,0	138,5	97,9
Egyéb növényi termékek	107,2	100,0	121,4	108,8
Növénytermesztési és kertészeti termékek együtt	92,0	112,7	99,8	109,1
Állatok	106,4	103,9	108,2	102,2
Állati termékek	105,4	101,2	91,1	94,1
Élő állatok és állati termékek együtt	106,1	103,1	102,5	99,8
Mezőgazdasági termékek összesen	97,0	109,1	100,8	105,6
Mezőgazdasági szolgáltatások	103,8	101,0	107,6	102,1
Nem mezőgazdasági másodlagos tevékenység	110,9	100,0	110,0	100,0
Mezőgazdasági kibocsátás összesen	97,6	108,5	101,3	105,3
Folyó termelőfelhasználás	102,3	102,4	101,4	99,9

^{a)} Előzetes adatok.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A kibocsátás főbb összetevőinek alakulása 2014–2016^{a)} között

^{a)} A 2016. évi adat előzetes adat.
Forrás: KSH, AKI

A november 14-ei tárgyidőpontra vonatkozó operatív jelentések alapján az őszi vetésű növények tervezett területe idén 1,7 millió hektár, és a terület 95 százalékán megtörtént a talaj-előkészítés. A tavaszi vetésű növények tervezett területe 2,0 millió hektár, melyeknél a talaj-előkészítési munkák 44 százalékon állnak.

Az őszi gabonafélék vetését 1,4 millió hektáron tervezték, és több mint 1,2 millió hektáron, a tervezett terület 91 százalékán végeztek a vetéssel november 14-ig. Az elvégzett munka a tervezetthez képest az őszi árpa vetésénél 93 százalék, a tritikálénál 94 százalék, az őszi búzánál 89 százalék, a durumbúzánál pedig 90 százalék volt. Az őszi rozs vetését 25,3 ezer hektáron tervezték, ezt 900 hektárral túllépve 26,2 ezer hektáron került földbe ez a gabona. Az őszi búza (durumbúza nélkül) tervezett vetésterülete a tavalyihoz hasonló, 988 ezer hektár, amelyből 884 ezer hektáron fejeződött be a vetés. Az őszi búza és az őszi árpa vetése is a korábbi éveknek megfelelő ütemben halad. Őszi káposztarepce vetését az előző évinél mintegy 20 százalékkal nagyobb területen, 278 ezer hektáron tervezték a gazdák ebben az idényben, és november 14-re el is végezték a munkát.

A napraforgó betakarítása már októberben befejeződött, a vetésterület 99,5 százalékát learatták, összesen 628 ezer hektárról 1,9 millió tonna napraforgót takarítottak be. A napraforgó hozama országosan 3,0 tonna/hektár, 19 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál. A legalacsonyabb termésátlagot Zala megyéből (2,5 tonna/hektár), a legmagasabbat Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (3,6 tonna/hektár) jelentették. A burgonya termésátlaga 27,3 tonna/hektár, 12 százalékkal magasabb, mint 2015-ben.

Az összesen 61 ezer hektáron vetett szója 2016. évi termése 177 ezer tonna, a termésátlaga 2,9 tonna/hektár volt, amely több mint másfélszerese a tavalyinak. A cukorrépa 16 ezer hektáros termőterületének negyötödét takarították be november 14-ig. A cukorrépa hozama hektáronként 65 tonna, 15 százalékkal meghaladja a 2015. évi eredményt.

A kukorica hazai 2016. évi termőterülete 1,1 millió hektár, amelyből november 14-ig 891 ezer hektárt, a teljes terület 85 százalékát aratták le. A 8,6 tonna/hektár termésátlag 50 százalékkal magasabb a 2015. évinél. Az idén 9 millió tonna feletti lesz a kukoricatermés, a 2014. évi rekord után a legjobb termés. Hibridkukorica-vetőmagot 2016-ban 23 ezer hektáron termeltek, november 14-ig a betakarítás a terület 93 százalékán történt meg. A termésátlag 3,6 tonna/hektár, 34 százalékkal jobb a tavalyinál. A silókukorica betakarítása befejeződött, a termésátlaga közel 31 tonna/hektár, mintegy 30 százalékkal magasabb a 2015. évinél.

A jelentésben kiemelt zöldségfélék körében a csemegekukorica termésátlaga 17,7 tonna/hektár, 20 százalékkal magasabb a 2015. évinél. Országos átlagot tekintve a tavalyinál magasabb hozamot értek el 2016-ban a zöldpaprika termelői, míg a vöröshagyma, a karfiol és a paradicsom termésátlaga csökkent, a görögdiónya hozama pedig azonos a 2015. évvel.

Az őszi betakarítású gyümölcsök közül az őszibarack termésátlaga 15,8 t/ha, közel kétszerese a 2015. évinek. A legnagyobb volumenben termesztett gyümölcs, a téli alma termésátlaga 17,0 t/ha, 10 százalékkal több a tavalyinál. Körtéből 17,3 tonna termett hektáronként, ami azonos a 2015. évvel.

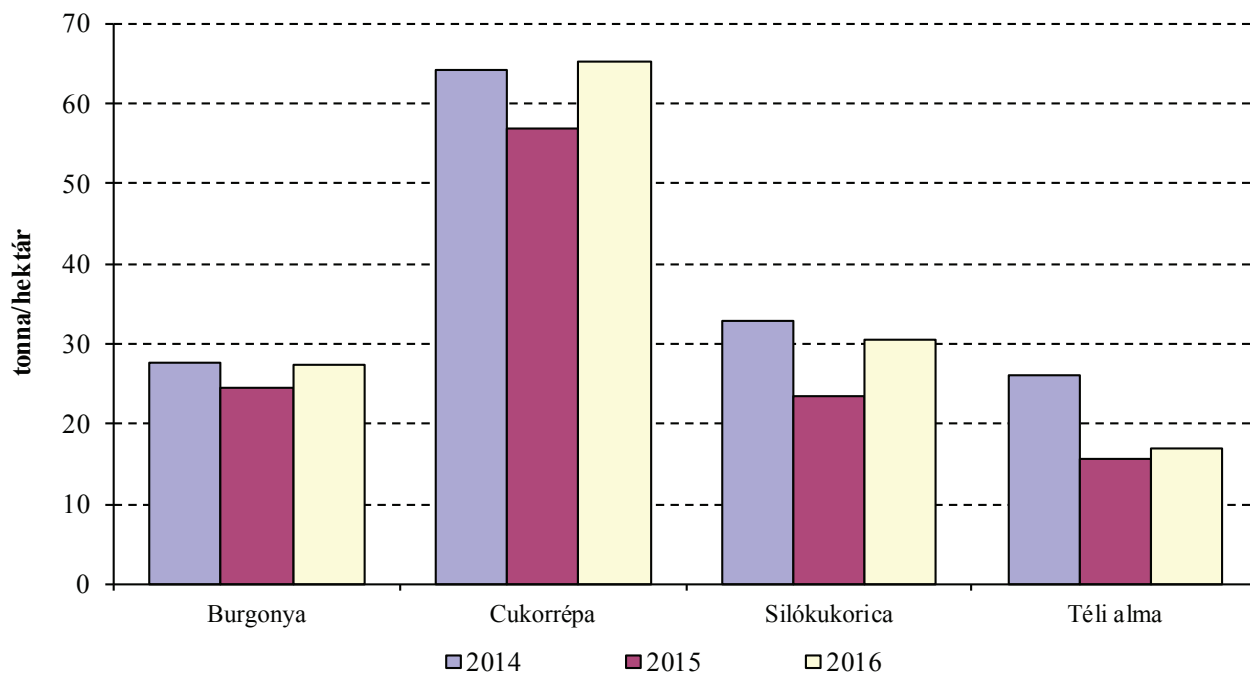
Betakarítási helyzetkép 2016. november 14.

Megnevezése	Előírányzott munka (hektár)	Betakarított terület (hektár)	Betakarított terület (százalék)	November 14-ig betakarított termés (tonna)	Termésátlag (kg/hektár)
Burgonya	10 201	10 189	99,9	278 378	27 321
Cukorrépa	15 694	12 747	81,2	830 951	65 188
Napraforgó összesen	630 823	627 560	99,5	1 863 440	2 969
Kukorica	1 053 183	891 324	84,6	7 651 616	8 585
Csemegekukorica	30 993	30 993	100,0	547 341	17 660
Alma	26 406	26 169	99,1	436 360	16 674
Leszüretelt szőlő	65 965	65 521	99,3	550 675	8 405

Forrás: NAK-felmérés alapján AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

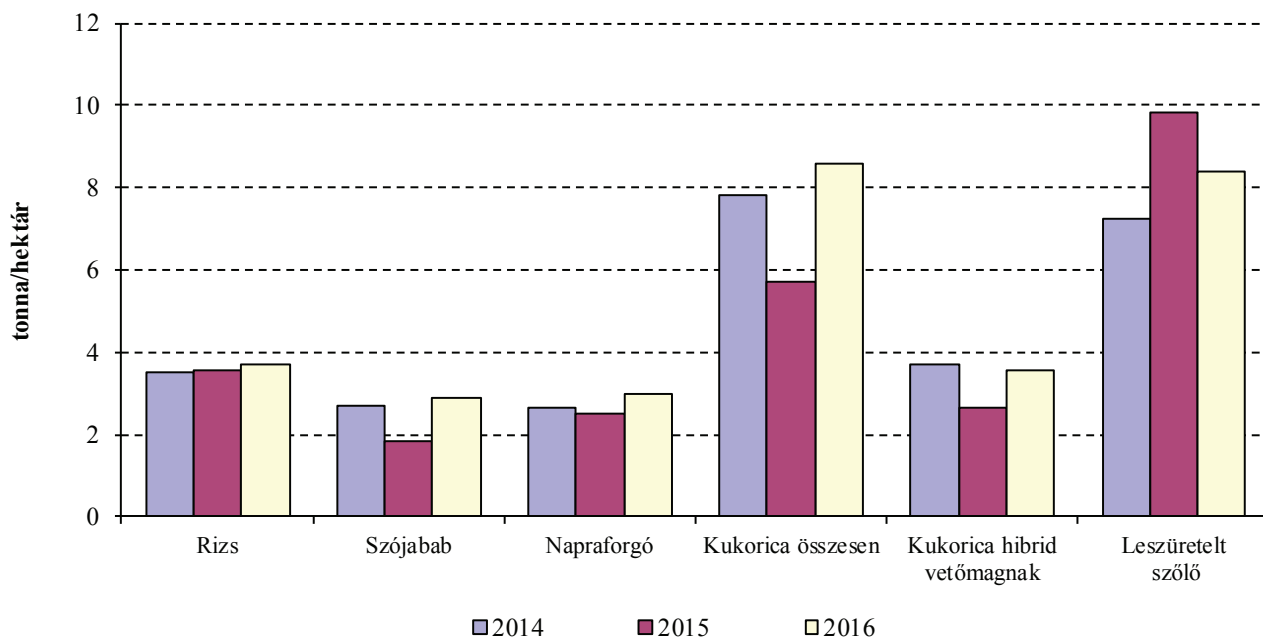
BETAKARÍTÁSI HELYZETKÉP

A november közepéig betakarított növények termésátlaga az elmúlt években (2014–2016)

Forrás: NAK-felmérés alapján AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A november közepéig betakarított növények termésátlaga az elmúlt években (2014–2016)

Forrás: NAK-felmérés alapján AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

